

ni to tedaj velik davk, ki si ga sami nakladate? Ali bi ne bilo bolje, kamor bi se tih 48 gold. obrnilo, kakor pa da se tako nepotrebno zapravijo?

B. Po ti tvoji prerajbi je tobak pri meni res skor veči davk, kakor so pa gosposkine davki, pa brez njega ne morem biti, ložej sem brez kruha, kakor brez tobaka. Če bi človek še tega nedolžnega veselja ne imel, kaj pa imam družega na svetu!

A. Od tega se hočeva drugo pot pogovoriti, mislim, da se tudi o tem motiš. Janez Jazirk.

O učiteljskih zadevah.

Učiteljska hranilnica.

Iz 22. lista „šolsk. prij.“ povzamemo zastran naprave učiteljskih hranilnic (Schullehrer-Sparkasse) sledeči poziv, ki izvira iz blagega serca. Naj bi ne bil glas vpijočega v puščavi!

Učitelji napravite si učiteljsko hranilnico! Pa posamezne moči so slabe, potegnite vkup in z zjedinjenimi močmi lahko pojde: „Zerno do zerna pogača — kamen do kamena palača“.

Pervo zernice je že vsejano — žlahtni sejavec so znani nar bolji prijatel in oče ljudskih učiteljev, čast. gosp. Sim. Rudmaš, c. k. šolski svetovavec na Korškem. Oni so spisali knjigo: „Beiträge aus der allgemeinen Unterrichts- und Erziehungslehre zu dem in den k. k. österreichischen Schulen vorgeschriebenen Methodenbuche“, so jo dali letos pri g. Leonu tiskati na svoje troške in so vès denar, ki se bo za to razprodano knjigo nabral, za to odločili, da bi se ž njim revni učitelji in njihovi sinovi podpirali. Lejte! lep začetek učiteljske hranilnice!

Dalje so g. Rudmaš svoj namen javno razglasili in vse prijatle ljudskih šol in ljube mladine serčno naprosili, da bi jih pri tem svojem početju blagovoljno podpirali. In res! milostlj. knezoškof Adalb. Lidmanský so hitro podarili 20 fl., g. Leon 15 fl., g. Liegl 10 fl. in še več družih gospodov je poslalo vsak po svoji moči. Vsaka trohica se z veselim sercom pri g. Leonu v Celovcu sprejema, in se pri priči v tukajšnjo hranilnico pošilja. Bog daj, da bi istina skoraj narastla, — obresti se bojo obračale na podporo bornih pa pridnih učiteljev!

G. Rudmaš so zraven še tudi obljubili, vsako leto v ta namen kaj v učiteljsko hranilnico plačevati, ako se z božjo pomočjo na noge spravi.

Učitelji po nemških deželah imajo več taci naprav; ali bi ne bilo dobro in modro, če bi si tudi učitelji slovenskih kronovin vsi vkup napravili eno učiteljsko hranilnico?

Še enkrat toraj: ljubeznjive serca in zjedinjene moči so močne, veliko premorejo, — človek sam je posekan hrast.

Postave za to učiteljsko hranilnico bi se lahko osnovale, — samo to je treba, da g. učitelji vsih slovenskih kronovin po časopisih na znanje dajajo, da je jim za to reč v resnici kej mar.

Ozir po svetu.

Tabor v Skutari.

V Skutarsko taborišče, kjer se zmiraj več angležkih vojakov v rudečih suknjah nabera, zahaja vsaki dan dosti Turkov, ki radovedni gledajo rudečosuknježe, katerih svoje žive dni niso vidili. Izperva so se Turčini enmalo bali za svoje žene in so jih za tega voljo spravili preč od kosarn; zdaj pa je ta strah že zlo prešel in prav prijazni so si eden drugemu. Ker pa se po govorjenju med sabo ne razumejo, si pomagajo z znamnji;

vzdignjeni persti jim naznanjajo število tiste reči, ktere želé; če Anglež hoče imeti kakošne pijače: žganja ali kaj družega (in v tem je naj večja barantija), nagne glavo nazaj, in votlo roko nastavi na usta: tako se dobro razumejo. Kramarji imajo vedno dober somenj, zakaj vsak, ki pervokrat na Turško pride, misli, da mora imeti za svojo pipo lulico iz ambre, rumene papuče (pantofeljne), kakšno svilno rutico itd. Posebno židov (judov) je tam veliko; carigradski judje so nasledniki tistih judov, ki so nekdej imeli na Španjskem in Portugalskem na gromadah sožgani biti in so tedaj pobegnili iz teh dežel na Turško; njih narod se še današnji dan lahko spozna na jeziku, ki ga govore in je mešanca semiškega jezika in španjskega. Oni prebivajo v posebnem kotu mesta v tesnih ulicah, in so zaničevani, da je joj! Vse tisto psovanja, ki ga mora na Turškem kristjan od Mahomedanca preterpeti, ga mora tukaj tudi jud od kristjana; če je kristjan na Turškem v vicah, je jud popolnoma v peklju; pa vse to prenašajo potepeljivo.

Turkom dopade, če jim kak Anglež pokaže kakošno smešno podobo od sedanje vojske. Unidan jim je kazal en oficir neko podobo, ki je izrisana v londonskem „Punču“, na kateri je sultan namalan na polomljenem stolu; Anglež in Francoz na videz podpirata stol, da sultan ne pade; če se pa podoba bolj natanko ogleduje, se vidi, da sta le zgrabila sultana in ga v svojih pestéh imata. Niso se je mogli dosto nagledati; pametni Turki so prav dobro zapopadli, kaj pomeni ta podoba, in so si posmehovaje po turški rekli: peki, peki! (to je: dobro, dobro!) Če v sedanji zadregi človek Turke ogleduje, bi mislil, da jim ni nič mar zato, da jim je toliko ptujcov (po njih besedi „psov“) na pomoč prihitelo, — ali „tiha voda je globoka“; tako je menda tudi s tisto zadovoljnostjo, ki jo na videz kažejo pravi Turki. To pa jim posebno ne dopade, da je veliko oficirjev tudi svoje žene sabo pripeljalo; pravijo: gotovo mislijo tukaj ostati, ker so svoje hareme sabo pripeljali“.

Celi dan je somenj tukaj; vse je živo in se raduje prijetnega kraja pod milim nebom, kakoršnega Angleži doma niso vajeni; turški kramarji pa so tudi veseli, ker se jim polne mošnjice ptujcov pridno odperajo.

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Ormuža na Štaj. * 1. dan junija je tukaj šolska mladež (je je na številu 140) vesel praznik slovesno v ta namen obhajala, da bi novo zaročeni presvitli cesar Franc Jožef in mila cesarica Elizabeta dolgo let prav srečno in zdravo vkupej živela in deželane vesoljnega austrijskega cesarstva v božjem miru modro vladala. Že zjutrej ob peti uri zadoni nenadoma grom možnarjev. Ob šestih so prečastiti gospod fajmošter Juri Vouk veliko sv. mašo obhajali, pri kateri so otroci pesem: „Pred tabo, božja visokost“, in k Gradualu „cesarsko pesem“ tako lepo péli, da so od veselega glasa pobožne mladeži solze polile vse pričujoče. Po sv. maši smo šli redovno k mestni hiši po narodno zastavo, ktero smo s cesarsko pesmijo sprejeli, in od ondod med godbo in med gromom možnarjev veseli šli na odmenjeni kraj. K temu prazničnemu radovanju naše šolske mladosti so posebno naš miloserčni c. k. notár gosp. Franc Vodopivec s svojo dobrotljivo gospó in častiti mestni predstojnik gosp. Matjaš Zajnkovič naj več pripomogli. Vsih družih dobrotnikov zavoljo pomanjkanja prostora tukaj omeniti ne moremo. Vse skupej pa očitno zahvalimo, da so iz ljubavi do cesarskega prestola in šolske mladosti napravili to hvale vredno slovesnost. Bila je opoldne gostija na Libanji v dvorani gosp. Matjaša Zidariča, marljivega prijatla šolske mladosti in verlega rodoljuba. — Popoldne